

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Radimem Kadlčákem ve věci

žalobkyně: **V. B.**, narozená X
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2025, č. j. MPSV-2025/164249-916,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2025, č. j. MPSV-2025/164249-916, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ústí nad Labem (dále jen „úřad práce“) ze dne 19. 11. 2024, č. j. 179150/2024/UUA (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím úřad práce podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), zamítl návrh žalobkyně na změnu výše přiznaného příspěvku na péči od srpna 2024 a rozhodl poskytovat příspěvek na péči ve výši 880 Kč měsíčně (I. stupeň závislosti – lehká závislost) s tím,

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nezvládá čtyři základní životní potřeby, a sice orientaci, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost.

Žaloba

2. V předmětné žalobě žalobkyně nejprve zrekapitulovala dosavadní průběh správního řízení a konstatovala, že je napadené rozhodnutí v rozporu se zákonem, a to zejména s § 2, § 3, § 36, § 50 a § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s § 8, § 9 a § 25 zákona o sociálních službách. Namítla, že je napadené rozhodnutí nezákonné a v některých částech též nepřezkoumatelné. Dále uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nepřesvědčivého posudku, přičemž žalovaný postupoval v rozporu se zásadou volného hodnocení důkazů a se zásadou materiální pravdy.
3. Žalobkyně obecně konstatovala, že žalovaný ignoruje konstantní judikaturu správních soudů, neboť navzdory rozsudkům vydaným v konkrétních případech nedošlo k žádné změně jeho správní praxe, přičemž tak odůvodnění rozhodnutí žalovaného i posudků posudkových komisí MPSV (dále jen „posudkové komise“) zůstávají i přes výtky správních soudů nezměněné – tj. formulářové a bez dostatečné individualizace. Zdůraznila, že postup žalovaného v dané věci vyvolává pochybnost o porušení zákazu libovůle při výkonu veřejné moci.
4. Následně žalobkyně namítla, že žalovaný postupoval v rozporu se zásadou volného hodnocení důkazů. Uvedla, že ačkoliv žalovaný konstatoval úplnost, objektivnost a přesvědčivost posudku posudkové komise vypracovaného ve věci, ten zjevně nedostal kautelám judikatury Nejvyššího správního soudu vyjádřeným v jeho rozsudku ze dne 28. 4. 2017, č. j. 5 Ads 80/2016-22. Dále uvedla, že žalovaný označil posudek posudkové komise za „stěžejní důkazní prostředek“, byť je takový přístup k hodnocení důkazů v rozporu se zákonem (§ 25 odst. 3 zákona o sociálních službách) a judikaturou správních soudů, neboť všechny podklady uvedené v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách včetně výsledků sociálních šetření mají rovnocennou povahu, přičemž jejich eventuální rozpor nelze vypořádat nezákonným nadřazením jednoho důkazního prostředku nad jiný. Žalovaný podle žalobkyně své odůvodnění založil na přepisu nosných částí posudku posudkové komise a s posudkem samým se vypořádal konstatováním obecných kritérií převzatých z instrukce náměstkyně pro řízení sekce sociálně pojistných systémů MPSV č. 15/2016 (dále jen „instrukce č. 15/2016“). Podotkla, že odůvodnění posudku posudkové komise má formulářovou povahu a není vůbec založeno na principu individualizace, jelikož stejným způsobem žalovaný ve věcech příspěvku na péči odůvodňuje všechna svá rozhodnutí. Upozornila na skutečnost, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí pouze konstatoval, že zvládání základních životních potřeb je třeba hodnotit v přirozeném prostředí, které by mělo být přizpůsobeno zdravotnímu stavu, a to jak co do vybavení domácnosti, tak co do použití veškerých dostupných facilitátorů, které následně vymezil jen ve vztahu k těm dílčím aktivitám základních životních potřeb, které jsou závislé na pohyblivosti. Podle žalobkyně je takové odůvodnění nepřiléhavé, protože se v něm žalovaný vypořádává i s posudkovými kritérii vztahujícími se k základním životním potřebám, jejichž nezvládání žalobkyně vůbec nenamítala.
5. Žalobkyně odmítla argument žalovaného uvedený na straně 12 napadeného rozhodnutí, že zákon o sociálních službách neukládá správnímu orgánu povinnost do odůvodnění rozhodnutí uvádět výsledky sociálního šetření. Zdůraznila, že náležitosti rozhodnutí nejsou Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

upraveny v zákoně o sociálních službách, ale v § 68 odst. 3 správního řádu, který mimo jiné stanoví, že se v odůvodnění uvedou podklady pro jeho vydání včetně úvah, jimiž se správní orgán při jejich hodnocení řídil. Žalobkyně poukázala také na čl. 9 odst. 6 instrukce č. 15/2016, podle které se musí posudek řádně vypořádat se všemi skutečnostmi uvedenými v záznamu ze sociálního šetření. Zdůraznila, že za vypovídající a přesvědčivé nelze považovat schématické konstatování posuzujícího lékaře, že údaje v sociálním šetření nejsou v souladu se zdravotním stavem, a to bez dalšího odůvodnění. Podle žalobkyně měl žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvést úvahy, jimiž se řídil při hodnocení zjištění sociálního šetření a komparovat je se závěry posudkové komise. Žalobkyně shrnula, že žalovaný se záznamem ze sociálního šetření nenakládal jako s podkladem pro vydání rozhodnutí a nehodnotil ho, naopak se spokojil se schématickými konstatováními převzatými z posudku posudkové komise. Podle žalobkyně taková bagatelizace záznamu o sociálním šetření odporuje právnímu názoru vyslovenému Krajským soudem v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 31. 7. 2024, č. j. 54 Ad 14/2023-65, který musel být žalovanému znám z jeho úřední činnosti.

6. Zásadní vadu posudku pak žalobkyně spatřovala v nepřesvědčivém posouzení její nosné diagnózy. Uvedla, že její duševní porucha byla posudkovou komisí podřazena pod jinou kategorii duševních poruch, než pod jakou ji podřadil ošetřující lékař s odborností psychiatrie. Posudek posudkové komise je proto podle žalobkyně v rozporu s podkladovou dokumentací, a sice lékařskými zprávami. Žalobkyně namítla, že odlišné hodnocení zdravotního stavu bez vlastního vyšetření je za těchto okolností *non lege artis*. To podle žalobkyně platí tím spíš, pokud se posudková komise dovolávala dřívějšího vyšetření žalobkyně svou členkou – lékařkou s odborností psychiatrie – dne 24. 10. 2022. Žalobkyně uvedla, že tehdejší závěr, že její chování odpovídá simulaci duševního onemocnění, byl vzhledem k datu vyšetření neaktuální a nadto spekulativní. Zdůraznila, že obdobný poznatek se neobjevuje v žádné z lékařských zpráv, které měla posudková komise k dispozici. Posudkový závěr, že se u ní jedná toliko o emočně nestabilní poruchu osobnosti, označila za neobjektivní a nepodložený. Posudková komise podle ní ignorovala, že i emočně nestabilní porucha osobnosti může mít povahu těžkého psychického postižení s přímými funkčními dopady na soběstačnost. Žalobkyně připustila, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2024, č. j. 4 Ads 292/2022-64, není nutné osobní vyšetření posuzované osoby provádět tehdy, pokud by již nemohlo přinést změnu ve zjištěném stavu. Dodala však, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 9. 2011, č. j. 4 Ads 82/2011-44, též vyslovil, že osobní vyšetření posuzované osoby musí být provedeno tehdy, pokud by bez jeho provedení zůstaly pochybnosti o tom, zda byl zjištěn skutečný stav věci. Zdůraznila, že s ohledem na judikaturu musí být nadbytečnost vyšetření odůvodněna konkrétními skutečnostmi, nikoliv obecným poukazem na diskreční pravomoc posudkové komise. Nutnost osobního vyšetření v řešené věci žalobkyně dovozuje z toho, že se posudková komise hodlala odklonit od zpráv ošetřujícího lékaře i od posudkového závěru lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu.
7. Žalobkyně namítla porušení zákazu reformace *in peius*, který spatřovala v tom, že jí napadeným rozhodnutím nebylo uznáno nezvládání základní životní potřeby orientace, ačkoliv v prvostupňovém rozhodnutí byla tato základní životní potřeba hodnocena jako nezvládnutá. Tím podle žalobkyně žalovaný porušil § 90 odst. 3 správního řádu. V tom žalobkyně zároveň spatřovala porušení principu legitimního očekávání a šetření práv nabytých v dobré víře. Vysvětlila, že pokud by mohla předpokládat, že se žalovaný chystá ve vztahu k základní životní potřebě orientace odchýlit od prvostupňového rozhodnutí v její Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

neprospěch, pak by se k jejímu nezvládnání v odvolání vyjádřila, byť jen „předstižně“ a z procesní opatrnosti. Uvedla, že neměla žádnou indicii nasvědčující tomu, že by se otázka jejího zvládnání základní životní potřeby orientace mohla stát v odvolacím řízení otázkou spornou. Východisko, že by účastníci řízení měli v odvolání namítat i nezvládnání základní životní potřeby, která byla prvostupňovým rozhodnutím uznána, označila za absurdní. Žalobkyně v této souvislosti zdůraznila, že jí nemůže být kladeno k tíži, že se podle § 36 správního řádu neseznámila s podklady pro vydání rozhodnutí a neuplatnila námitky proti posudku posudkové komise, neboť to bylo její právo a nikoliv povinnost. Vysvětlila, že na vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí rezignovala s ohledem na správní praxi žalovaného, která takové vyjádření v odůvodnění rozhodnutí zpravidla nijak nereflexuje. Navíc dodala, že lhůta pro vyjádření se k posudku posudkové komise je velmi krátká (5 dnů) a žalovaný účastníky toliko vyrozumívá o vypracování posudku, aniž by jim jeho kopii automaticky zasílal.

8. Žalobkyně rovněž namítla, že ačkoliv posudková komise ve svém posudku konstatovala, že objektivní funkční korelát k nezvládnání ostatních základních životních potřeb neshledala, jako rozhodná kritéria vymezila toliko obecná východiska obsažená v instrukci č. 15/2016. Konkrétně namítla, že žalovaný u základních životních potřeb orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvaní uvedl, že nebylo prokázáno její těžké psychické postižení, ačkoliv podle podkladové dokumentace trpěla paranoidní schizofrenií (a dalšími komorbiditami). Dále namítla, že u základní životní potřeby tělesné hygieny žalovaný nepřiléhavě akcentoval fyzickou kapacitu tuto potřebu zvládat, přestože žalobkyně trpí zejména duševním onemocněním. V posudku tak podle žalobkyně chybí individualizované posouzení jejího zdravotního stavu, resp. její schopnosti zvládat jednotlivé základní životní potřeby. Namítla, že závěr posudkové komise o tom, že neexistuje objektivní korelát k nezvládnání základních životních potřeb, je nepodložený, neboť posudková komise posudková kritéria nijak nekonfrontovala s jejím objektivním zdravotním stavem, který byl navíc hodnocen svévolně a v rozporu s podkladovou lékařskou dokumentací. Uvedla, že takový přístup odporuje bodu 24 rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 7. 2024, č. j. 54 Ad 14/2023-65. Vyjádřila přesvědčení, že posudková komise postupovala v rozporu s § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „vyhláška č. 505/2006 Sb.“), protože u jednotlivých základních životních potřeb nehodnotila všechny dílčí aktivity vyjmenované v příloze odkazované vyhlášky. Postup, kdy posudková komise hodnotí jen některé aktivity, označila žalobkyně za arbitrární. Žalobkyně připomněla, že v případě nezvládnutí byť jen jediné dílčí aktivity je povinností žalovaného hodnotit jako nezvládnutou celou základní životní potřebu. V této souvislosti žalobkyně poukázala na body 40 a 41 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2023, č. j. 5 Ads 8/2023-25. Namítla, že v posudku posudkové komise nebyly vůbec vypořádány její odvolací námitky stran nezvládnání konkrétních základních životních potřeb – komunikace, oblékání a obouvaní, tělesné hygieny a fyziologické potřeby. Přesvědčivě podle žalobkyně nebyl odůvodněn ani závěr o zvládnání základní životní potřeby orientace.
9. Závěrem žalobkyně uvedla, že ačkoliv již v odvolání namítala nezohlednění záznamu ze sociálního šetření, posudková komise na tento odvolací bod přesvědčivě nereagovala. Tyto vady žalobkyně označila jako zásadní s ohledem na to, že v posudku posudkové komise vedle hodnocení konkrétních funkčních projevů dominujícího postižení chybělo také zohlednění jejích schopností zvládat jednotlivé základní životní potřeby v přirozeném prostředí, a to včetně případného konstatování objektivních medicínských argumentů, na jejichž základě Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

nebylo lze shledat příčinnou souvislost mezi zjištěními sociálního pracovníka a objektivním zdravotním stavem. Konstatování na straně 6 napadeného rozhodnutí, že posudková komise vzala výsledky sociálního šetření v úvahu, avšak uvedený rozsah poskytované péče neodpovídal objektivizovanému zdravotnímu stavu, označila žalobkyně pro jeho míru obecnosti za nepřezkoumatelný. Žalobkyně k tomu poukázala na citaci bodu 27 rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 7. 2024, č. j. 54 Ad 14/2023-65. Poté ve věci uzavřela, že žalovaný bagatelizoval význam sociálního šetření, při kterém se zjišťuje schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí, a které je prováděno odborníky – sociálními pracovníky.

Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný ve svém vyjádření zrekapituloval průběh správního řízení ve věci, přičemž navrhl podanou žalobu zamítnout. Uvedl, že o odbornosti posudkové komise, v níž zasedla posudková lékařka a lékařka s odborností psychiatrie, nebylo důvodu pochybovat. Připomněl také, že k posouzení medicínských otázek nemá správní orgán odborné znalosti. Dále popsal, že posudková komise v posudku zdůvodnila, proč na rozdíl od lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu vyhodnotila základní životní potřebu orientace jako zvládnutou. Vysvětlil, že § 90 odst. 3 správního řádu neporušil, protože hodnocení této základní životní potřeby jako zvládnuté samotný výrok rozhodnutí v neprospěch žalobkyně neovlivnilo. Uvedl, že v řešené věci nebylo důvodné zvát žalobkyni k jednání posudkové komise, neboť posudková komise měla dostatečnou (tj. úplnou a objektivní) podkladovou dokumentaci. Odmítl, že by posudková komise zdravotní stav žalobkyně jakkoliv bagatelizovala. Žalovaný též konstatoval, že záznam ze sociálního šetření byl jedním z podkladů, které posudková komise zohlednila. Uvedl, že posudková komise vysvětlila, že rozsah poskytované péče uvedený v záznamu ze sociálního šetření neodpovídá objektivizovanému zdravotnímu stavu. Zdůraznil, že základním principem hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby je podle instrukce č. 15/2016 hodnocení funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na tuto schopnost. Vyjádřil přesvědčení, že posudková komise podkladovou dokumentaci individuálně vyhodnotila, a to jak ve vztahu k posudkovým kritériím, tak i ve vztahu k námitkám uvedeným v odvolání.

Posouzení věci soudem

11. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobkyně nesdělila do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoliv byla ve výzvě výslovně poučena, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání uděluje.
12. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobkyně uplatnila v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobkyně je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení i zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž

Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

13. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu projednávaného případu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
14. Smyslem zákona o sociálních službách je úprava podmínek poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Příspěvek na péči, který je předmětem řízení v dané věci, se podle § 7 téhož zákona poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu. Nárok na něj má osoba, která splňuje předpoklady uvedené v § 4 odst. 1 téhož zákona (pozn. soudu – mezi účastníky není sporu o tom, že podmínky zde uvedené žalobkyně splňuje), která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 uvedeného zákona, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb nebo dětský domov, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace. O příspěvku rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce.
15. Podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách osoba starší 18 let věku, která vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby v a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb.
16. Dle § 9 téhož zákona se při posuzování stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis (§ 9 odst. 4, 5 a 6 téhož zákona).

Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

17. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách platí, že se při posuzování stupně závislosti osoby vychází ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, popřípadě také z vyšetření dětského klinického psychologa v případě pervazivních vývojových poruch, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.
18. V § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb. je uvedeno, že za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.
19. Dle § 2 odst. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení. Podle § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb., pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
20. V příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. jsou vymezeny schopnosti zvládat základní životní potřeby.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „mobilita“ se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat a měnit polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v bytě a běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, otevírat a zavírat dveře, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových, a používat je.
 - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „orientace“ se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se osobou, časem a místem, orientovat se v přirozeném sociálním prostředí, orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.
 - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „komunikace“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vyjadřovat se srozumitelně mluvenou řečí a dorozumět se jejím prostřednictvím s jinými osobami v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení, chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, vytvářet rukou psanou krátkou zprávu, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „stravování“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nalít nápoj, rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim, konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.
 - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „oblékání a obouvání“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, rozeznat rub a líc oblečení a správně je vrstvit, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.
 - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „tělesná hygiena“ se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.
 - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „výkon fyziologické potřeby“ se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, zaujmout vhodnou polohu, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.
 - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „péče o zdraví“ se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační a ošetrovatelské postupy a opatření a používat k tomu potřebné léky nebo pomůcky, rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc.
 - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „osobní aktivity“ se považuje stav, kdy osoba je schopna navazovat kontakty a vztahy s jinými osobami, plánovat a uspořádat osobní aktivity, styku se společenským prostředím, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí, například vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.
 - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „péče o domácnost“ se považuje stav, kdy osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si jednoduché teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, nakládat s prádlem, mýt nádobí, obsluhovat topení, udržovat pořádek.
21. Soud poté konstatuje, že pokud jde o správnost zjištěného zdravotního stavu žalobkyně, jedná se o odbornou medicínskou otázku, kterou nemůže soud a v zásadě ani správní orgán sám posoudit pro nedostatek odpovídající odborné kvalifikace, a proto se musí spoléhat na posudky předkládané k tomu kvalifikovanými odborníky – tj. posudkovými lékaři. Z tohoto důvodu tedy posuzuje zdravotní stav žadatelů v řízení, jehož výsledek na takovém posouzení závisí, v prvním stupni posudkový lékař a v odvolacím řízení posudková komise. Jedná se o specifickou formu správní činnosti, jejímž hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. V rozsudku ze dne 1. 2. 2022, č. j. Ads 482/2020-33, Nejvyšší správní soud uvedl, že správní řízení ve věci příspěvku na péči se vyznačuje tím, že rozhodující důkaz představuje odborný posudek o zdravotním stavu a závislosti žadatele na pomoci jiné osoby.
22. Kvalifikovaným důvodem pro pozbytí schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu pak může být jediné nepříznivé zdravotní stav (§ 9 odst. 5 zákona o sociálních službách), jehož posouzení je věcí odborně medicínskou, nikoliv věcí subjektivní (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2015, č. j. 8 Ads 104/2015-Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

- 34). Určující skutečností je zdravotní stav a rozsah schopností toho kterého žadatele, tj. objektivně určená míra, v jaké je žadatel na cizí pomoc odkázán, nikoliv rozsah, v jakém mu je tato pomoc k dispozici (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2014, č. j. 6 Ads 83/2014-80).
23. Nejvyšší správní soud se otázkou posuzování nároků na příspěvek na péči ve své judikatuře již mnohokrát zabýval, např. se v rozsudku ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53, vyjádřil tak, že *„posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení v prvním stupni i v řízení odvolacím musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, přičemž na výsledný lékařský posudek, který je v tomto řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Nenaplnění těchto požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.“* K tomu je možno dále odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2021, č. j. 4 Ads 184/2021-30, v němž bylo konstatováno, že *„v posudku takové odborné lékařské komise se přitom hodnotí nejenom celkový zdravotní stav účastníka řízení, nýbrž se v něm zaujímají i posudkové závěry ohledně splnění v zákoně stanovených kritérií pro přiznání dávky či průkazu osoby zdravotně postižené. Tento posudek je tedy ve správním a následně v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na nějž je soud při nedostatku odborné erudice odkázán, a proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost. Posudek lze však považovat za úplný a přesvědčivý jen v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédně k potížím udávaným žalobcem a tyto své posudkové závěry jednoznačně a konkrétně zdůvodní. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku způsobující jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost přitom nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá potřebnou odbornou erudici (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48; ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003-61, č. 511/2005 Sb. NSS, nebo ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004-58).“* V kontextu naplnění výše zmíněných požadavků lze dále poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2019, č. j. 8 Ads 331/2018-37, ze kterého plyne, že *„aby byl posudek jednoznačný, úplný a přesvědčivý, je třeba, aby se vypořádal se všemi relevantními podklady a přezkoumatelnou úvahou z nich vyvodil závěry podstatné pro posouzení zdravotního stavu osoby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Ads 156/2014-28).“* Rovněž tak je případným zmínit i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25, v němž bylo vysloveno, že *„v řízení o nároku na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách je povinností odvolacího správního orgánu žádat po posudkové komisi doplnění posudku, pokud posudková komise postavila své hodnocení na rozporných podkladech, aniž by rozpory sama odstranila nebo vysvětlila. Tak tomu může být v případě, že se objeví rozpor mezi výsledkem šetření sociálního pracovníka a názorem posudkové komise, aniž by posudková komise sama provedla vlastní přešetření zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči.“*
24. V rozsudku ze dne 24. 3. 2021, č. j. 4 Ads 495/2019-71, pak Nejvyšší správní soud shrnul, že *„pokud z podkladů lékařského posudku vyplývá, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a orgány lékařské posudkové služby přesto takovou základní životní potřebu považují za zvládanou, je jejich povinností tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit. Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudek totiž na podkladě odborných lékařských vyšetření obsahuje závěry o funkčním dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.“*

stavu posuzované osoby na její schopnost zvládat základní životní potřeby. Posudkový závěr by tedy měl být v tomto směru náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především.“ (srov. např. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32). Nejvyšší správní soud současně doplnil, že odvolací orgán nesmí pouze převzít závěry posudkové komise, aniž by se jimi podrobněji zabýval z pohledu tvrzených rozporů či nedostatků, a uzavřel, že posudek nesplňující požadavky úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti zakládá vadu řízení před správním orgánem. Možno též dodat, že se v případě odborného posudku zdravotního stavu a závislosti na pomoci jiné osoby „jedná sice o tzv. povinný důkaz, nicméně nikoliv o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak presumována. Ačkoliv odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají správní orgány odborné lékařské znalosti, nezabývá je to povinností hodnotit provedené důkazy ve správním řízení, a tudíž i správnost posudku z hlediska jeho úplnosti a přesvědčivosti.“ (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 143/2009-60, či ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104).

25. Posudek posudkové komise splňuje kritérium úplnosti a přesvědčivosti tehdy, pokud se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným účastníkem řízení, výsledkům sociálního šetření a lékařským zprávám. Své závěry musí posudková komise náležitě podložit a odůvodnit. Je nutné, aby posudek obsahoval vysvětlení, jakým způsobem posudková komise hodnotila veškeré posudkové podklady, které z nich považovala za relevantní, případně z jakého důvodu se od závěrů uvedených v některých z nich odchýlila. Posuzovaný zdravotní stav musí popsat dostatečně jasně a přesně, aby nevystávaly žádné další pochybnosti (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2015, č. j. 6 Ads 299/2014-25, nebo ze dne 30. 1. 2019, č. j. 6 Ads 34/2018-17).
26. Z obsahu správního spisu vedeného v nyní projednávané věci přitom vyplývá, že žalobkyně podala dne 26. 8. 2024 návrh na změnu výše (resp. zvýšení) přiznaného příspěvku na péči s tím, že došlo ke zhoršení jejího zdravotního stavu. Dne 29. 8. 2024 bylo v místě bydliště žalobkyně provedeno sociální šetření, při kterém bylo mj. zjištěno, že žalobkyně je omezena nebo nezvládá základní životní potřeby (h) péči o zdraví, (i) osobní aktivity a (j) péči o domácnost. Podle záznamu ze sociálního šetření nebylo zjištěno, v jakých dalších úkonech je žalobkyně omezena nebo je nezvládá; v průběhu šetření přestala žalobkyně (absolutně) spolupracovat (resp. byla slovně agresivní). Sociální šetření bylo dokončeno s Ondřejem Biharym.
27. Dne 30. 10. 2024 byl vypracován posudek o zdravotním stavu žalobkyně posudkovým lékařem MUDr. P. O., CSc. Posudkový lékař v něm uvedl výčet relevantních podkladů o zdravotním stavu žalobkyně (lékařské zprávy ošetřujících odborných lékařů), jakož i veškerá skutková zjištění, přičemž konstatoval, že žalobkyně nezvládá následující základní životní potřeby: (b) orientace, (h) péče o zdraví, (i) osobní aktivity, (j) péče o domácnost. Dle posudkového lékaře tedy žalobkyně nezvládá čtyři základní životní potřeby. Na základě nadepsaného hodnocení posudkového lékaře bylo následně vydáno prvostupňové rozhodnutí ze dne 19. 11. 2024, kterým byl zamítnut návrh žalobkyně na změnu výše příspěvku na péči od srpna 2024.
28. Proti prvostupňovému rozhodnutí poté žalobkyně podala odvolání. V něm namítla, že posudkový lékař v prvostupňovém řízení nesprávně posoudil nosné diagnózy dlouhodobě Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

nepríznivého zdravotního stavu a jejich dopady na zvládání základních životních potřeb, a že se nepřezkoumatelně vypořádal se zjištěními sociálního šetření. Žalobkyně dále uvedla, že nezvládá ani základní životní potřeby (c) komunikace, (e) oblékání a obouvání, (f) tělesné hygieny a (g) výkon fyziologické potřeby.

29. Žalovaný v rámci odvolacího řízení nechal zpracovat posudek o stupni závislosti žalobkyně posudkovou komisí. V předmětném posudku posudková komise nejprve zrekapitulovala podklady (zejména lékařské zprávy a nálezy), z nichž v řešeném případě vycházela, dále popsala diagnostický souhrn žalobkyně a uvedla posudkové hodnocení jejího zdravotního stavu. Z posudku posudkové komise ze dne 21. 7. 2025 pak vyplynulo, že žalobkyně nezvládá tři základní životní potřeby – (h) péči o zdraví, (i) osobní aktivity a (j) péči o domácnost. Posudková komise tedy v souladu se závěrem posudkového lékaře z prvostupňového řízení ve věci dospěla k hodnocení, že žalobkyně je osobou závislou toliko v I. stupni (lehká závislost). Na rozdíl od posudkového lékaře z prvostupňového řízení však neuznala nezvládání základní životní potřeby orientace. Žalovaný na základě daného posudku vydal dne 11. 8. 2025 žalobou napadené rozhodnutí, kterým zamítl odvolání žalobkyně a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
30. Úvodem vlastního posouzení žalobní argumentace zdejší soud ve světle specifických okolností daného případu uvádí, že při hodnocení důvodnosti obsahově rozsáhlé a značně popisné žaloby zvolil přístup vycházející z judikatury Ústavního soudu, podle níž *„není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvrácení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“* (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08). Soud tak komplexně reagoval na všechny stěžejní argumentační okruhy obsažené v podané žalobě. Absence detailní odpovědi na každé jednotlivé tvrzení přitom není dle Ústavního soudu porušením povinnosti řádně zdůvodnit rozhodnutí, neboť tento závazek *„nemůže být chápán tak, že vyžaduje podrobnou odpověď na každý argument“* (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 9. 2009, sp. zn. III. ÚS 961/09, nebo ze dne 5. 1. 2005, sp. zn. IV. ÚS 201/04). Podrobná odpověď na každé jednotlivé tvrzení žalobce by totiž v řešené věci byla na újmu srozumitelnosti a přehlednosti rozsudku, aniž by současně mohla být přínosem jeho přesvědčivosti či přezkoumatelnosti (srov. např. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018-60). Možno poukázat také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018-60, ze kterého vyplývá, že *„skutečnost, že se krajský soud nezabýval detailně každou dílčí námitkou uvnitř jednoho žalobního bodu, ještě nezakládá nepřezkoumatelnost rozsudku. To platí zejména u rozsáhlých žalob, jakou ostatně byla i žaloba stěžovatelů. Krajský soud nemusí nutně volit cestu vypořádání se s každou dílčí žalobní námitkou, ale naopak proti žalobě postaví právní názor, v jehož konkurenci žalobní body jako celek neobstojí. Případně svůj názor podpoří i odkazem na napadené rozhodnutí žalovaného. Pokud si tedy stěžovatelé myslí, že na jejich košatou a obsáhlou žalobu musel reagovat krajský soud ještě košatějším rozsudkem, mýlí se. Opačný závěr by směřoval k tomu, že u podání rozsáhlých, jako je i podání stěžovatelů, by bylo velmi obtížné sepsat „přezkoumatelný“ rozsudek. Takovéto pojetí nepřezkoumatelnosti by pak směřovalo k nekonečnému „ping pongu“ mezi NSS a soudy krajskými...“*
31. Ke zcela obecnému tvrzení žalobkyně, že žalovaný ignoruje judikaturu správních soudů a její závěry nijak nepromítá do správní praxe pak soud konstatuje, že řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. není koncipováno jako *actio popularis*,

Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

a žalobkyně tudíž může s úspěchem namítat pouze dotčení vlastních práv (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2024, č. j. 5 As 252/2022-36). Soud se proto nezabýval povšechně namítanou nesprávnou správní praxí žalovaného, ale pouze tím, jak napadené rozhodnutí zasáhlo do sféry veřejných subjektivních práv žalobkyně. Nutno dále uvést, že při tomto posouzení je soud vázán řádně uplatněnými žalobními body. Žalobkyní toliko obecně vznesená námitka porušení zákazu libovůle při výkonu veřejné moci bez upřesnění vztahu k předmětné věci, resp. bez uvedení, v čem konkrétně žalobkyně tvrzenou libovůli spatřuje a jak se mělo porušení jejího zákazu v řešeném případě projevit, však kvality žalobního bodu nedosáhla. Soud v tomto ohledu upozorňuje na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, ze kterého plyne, že „*míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod – byť i vyhovující – obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.*“ (srov. také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009-99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007-46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008-60, nebo ze dne 20. 9. 2022, č. j. 4 Afs 306/2020-70). Soud zároveň zdůrazňuje, že soudní řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je ovládáno zejména dispoziční zásadou. Obsah, rozsah a kvalita žaloby tedy předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí.

32. Vycházejí z výše odkazované judikatury bylo třeba také pouhý odkaz žalobkyně na porušení § 2, § 3, § 36 a § 50 správního řádu považovat za natolik neurčitý, že se jím soud nebyl vůbec schopen zabývat. Žalobkyně totiž v dané části nijak neozřejmila, v čem konkrétně by mělo pochybení žalovaného spočívat. V tomto ohledu je nutno připomenout, že pouhý výčet zákonných ustanovení, která měla být žalovaným dle žalobkyně porušena, nelze považovat za řádně uplatněné žalobní body (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 Azs 88/2018-38, ze dne 17. 2. 2006, č. j. 8 Azs 134/2005-44, či rozsudek rozšířeného senátu téhož soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58). Jinak řečeno, právní náhled žalobkyně na věc se nemůže omezit pouze na blíže nespecifikovaná (univerzální) tvrzení či prosté odkazy na ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 Azs 88/2018-38).
33. V logice uspořádání řádně uplatněných žalobních bodů se soud ve věci nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, kterou žalobkyně spatřovala v tom, že žalovaný vzal za podklad napadeného rozhodnutí posudek posudkové komise, který se dostatečně nevypořádal s výsledky sociálního šetření, ani s odvolacími námitkami žalobkyně stran nezvládání základních životních potřeb komunikace, oblékání a obouvání, tělesné hygieny a výkonu fyziologických potřeb. V tomto ohledu soud doplňuje, že se dle jeho názoru fakticky nejednalo o námitku nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí, nýbrž o námitku směřující do skutkového stavu – tj. posouzení zdravotního stavu žalobkyně posudkovou komisí. Žalobkyně totiž ve své argumentaci především nesouhlasila se závěry posudkové komise o schopnosti zvládat namítané základní životní potřeby.
34. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, platí, že se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů,

Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

35. V této souvislosti soud poukazuje také na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které se podává, že „z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2008, č. j. 8 As 13/2007-100, však zároveň nelze po odvolacím orgánu požadovat, aby se vyslovil ke každé větě uvedené v odvolání; plně postačí, pokud z jeho rozhodnutí bude zřejmé, na základě jakých skutečností rozhodoval, a jakými úvahami se řídil. Těmto požadavkům žalovaný v projednávané věci dostal, neboť z jeho rozhodnutí je zřejmé, z jakých zjištění vycházel, jak o nich uvažil a proč neakceptoval jednotlivé odvolací námitky žalobkyně.
36. Upozornit lze též na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2010, č. j. 8 As 60/2009-73, podle kterého „účelem soudního přezkumu není lpění na formální dokonalosti správních rozhodnutí, ale účinná ochrana veřejných subjektivních práv adresátů veřejné správy.“ Podle zdejšího názoru soudu je rovněž třeba zohlednit, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů rozhodnutí či pro jeho nesrozumitelnost skutečně toto rozhodnutí nelze meritorně přezkoumat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64); taková situace však v projednávané věci nenastala.
37. Vycházejí z dříve popsaného je pak v řešeném případě třeba uvést, že k základní životní potřebě komunikace žalobkyně v odvolání konkrétně namítla, že z hlediska jejího zvládnutí je irrelevantní schopnost podepsat se. Uvedla, že podstatné je, že nezvládne napsat krátkou zprávu, tedy dílčí aktivitu podle písm. c) bodu 3 přílohy 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. Dále vysvětlila, že mobilní telefon samostatně nepoužívá proto, že ho není schopna používat bez pomoci druhé osoby, a nezvládá proto dílčí aktivitu podle písm. c) bodu 5 přílohy 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. spočívající ve schopnosti používat běžné komunikační prostředky.
38. Posudková komise přitom ve svém posudku srozumitelně vyložila, že u žalobkyně nebyla prokázána praktická nebo úplná nevidomost obou očí, praktická nebo úplná hluchota, těžké formy hluchoslepoty, poruchy řeči. Dále uvedla, že nebyla prokázána střední, těžká nebo hluboká mentální retardace či středně těžká a těžká demence, ani jiné těžké psychické postižení s prokazatelnými dlouhodobými těžkými poruchami komunikace. Z doložené (lékařské) dokumentace podle posudkové komise vyplývá, že žalobkyně byla schopna se porozumět a porozumět mluvenou srozumitelnou řečí a neztratila schopnost psát, přičemž toliko nemá potřebu písemné komunikace a podpis zvládne. Konstatovala, že dle doložené dokumentace žalobkyně mobilní telefon nevlastní, přičemž s praktickou lékařskou komunikuje dle lékařských nálezů bez problémů, je mnohmluvná až žoviální.
39. Soud v této části dále konstatuje, že ani zjištění obsažená v záznamu o sociálním šetření nejsou s posudkovými závěry v rozporu. Pro úplnost dodává, že závěr žalovaného, podle

Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

kterého nevyužívání písemné komunikace ani mobilního telefonu žalobkyní bez dalšího neimplikuje nezvládání základní životní potřeby komunikace, má oporu v judikatuře správních soudů, konkrétně Krajského soudu v Ostravě – pobočky Olomouc, který v rozsudku ze dne 16. 5. 2025, č. j. 72 Ad 5/2024-34, vyslovil, že *„pokud nezvládání ZŽP nevyplývalo z dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, ale například z neznalosti, nezkušenosti, pohodlnosti apod., nelze ji jako nezvládanou uznat“*. Z posudkového zhodnocení ani z podkladů, na nichž je založeno, přitom nevyplývá, že by posudková komise opomenula zkoumat nějakou objektivně pozorovatelnou zdravotní indispozici, která by mohla mít na schopnost žalobkyně zvládat komunikaci významný vliv. Ostatně ani sama žalobkyně v odvolání netvrdila žádnou konkrétní zdravotní obtíž (diagnózu), kterou se posudková komise nezabývala a která by mohla její písemnou komunikaci či používání mobilního telefonu významným způsobem ovlivnit. Žalobkyni je též třeba upozornit, že subjektivní, ničím neobjektivizovaná tvrzení nemohou vést k závěru o nezvládnutí té které životní potřeby (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2017, č. j. 9 Ads 225/2016-61). Pokud tedy žalobkyně v odvolání netvrdila žádnou konkrétní objektivní příčinu jí tvrzeného nezvládání dílčích aktivit základní životní potřeby komunikace, která by mohla mít vliv na hodnocení úplnosti a přesvědčivosti posudkového zhodnocení, žalovaný nepochybil, když její odvolací námitku vypořádal s mírou obecnosti odpovídající nekonkrétnosti uplatněné odvolací námitky, a posudek posudkové komise zhodnotil jako přesvědčivý.

40. K základní životní potřebě oblékání a obouvání žalobkyně v odvolání uvedla, že podle posudku ze dne 30. 10. 2024 nebyl dán medicínský důvod *„aby nezvládla obléknout se a vybrat oblečení s případným dohledem druhé osoby“*. Zdůraznila, že dohled druhé osoby nad oblékáním je podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách zákoným znakem nezvládání základní životní potřeby.
41. Posudková komise v tomto ohledu poukázala na absenci těžké poruchy funkce horních i dolních končetin, zraku a duševních schopností. Uvedla, že není medicínský důvod pro nezvládnutí výběru vhodného oblečení, rozpoznání rubu a líce, správného vrstvení, oblékání a svlékání, obouvání a zouvání zdravotně vyhovujícího oblečení a obuvi. Zdůraznila, že nebyla přítomna porucha stejné funkce dolních končetin. Podle posudkové komise je rozsah duševních, mentálních, tělesných a funkčních schopností k zvládání životní potřeby oblékání a obouvání dostatečný k pravidelnému zvládání této životní potřeby. Nebyly podle ní prokázány ani anatomické nebo funkční ztráty obou horních končetin nebo anatomické ztráty podstatných částí obou horních končetin, praktická nebo úplná nevidomost, ani těžké duševní poruchy spojené s dezintegrací, kdy jsou narušeny tyto stereotypy. Z posudkového zhodnocení posudkové komise tedy plyne, že žalobkyně je schopna oblékání a obouvání zvládat samostatně i bez dohledu.
42. Uvedený závěr posudkové komise stran zvládání základní životní potřeby oblékání a obouvání je též v souladu se zjištěními sociálního šetření. Podle záznamu ze sociálního šetření žalobkyně uvedla, že se sama neoblékne a pomáhá jí manžel. Sociální pracovnice nicméně konstatovala, že má žalobkyně hybnost rukou zachovanou, a měla by proto oblékání a svlékání zvládat samostatně. Dále sociální pracovnice popsala, že si žalobkyně při šetření zvládla vyhrnout triko a tepláky si sundala až ke kotníkům, poté se znovu oblékla a triko si zastrčila do tepláků. V záznamu ze sociálního šetření je dále uvedeno, že žalobkyně doma nepoužívá pantofle a ven prý nechodí. Nevyužívá ani knoflíky a zipy, resp. pouze sporadicky. Stran otázky, zda žalobkyně potřebuje pomoc či dohled při oblékání a obouvání,

Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

tedy nebyl mezi zjištěními sociální pracovnice a hodnocením posudkové komise žádný rozpor. Jak sociální pracovnice, tak i posudková komise dospěly ke shodnému závěru, že není důvod pro to, aby žalobkyně oblékání a obouvání samostatně nezvládala. Ani žalobkyně v podaném odvolání neuvedla konkrétní obtíže, které by jí znemožňovaly oblékání a obouvání zvládat bez dohledu jiné osoby. Žalovaný proto za vyvstálých a přehledně vyhodnocených okolností nepochybil, pokud se s posudkovým závěrem posudkové komise ztotožnil.

43. K základní životní potřebě tělesné hygieny žalobkyně v odvolání uvedla, že podle posudku ze dne 30. 10. 2024 „*fyzicky nemá omezení, se slovní dopomocí je schopna hygienu vykonat*“. Zdůraznila také, že pomoc druhé osoby s tělesnou hygienou (tj. dopomoc manžela) je podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách zákonným znakem nezvládání základní životní potřeby. Tvzení, že nemá fyzická omezení označila za rozporné s podkladovou zdravotnickou dokumentací. Poukázala na to, že se navíc jedná o tvrzení nepřiléhavé, neboť vedle ortopedického postižení trpí žalobkyně i duševní poruchou.
44. Posudková komise k tomu poukázala na absenci těžké poruchy funkce horních i dolních končetin, zraku či duševních kompetencí bránící provedení celkové hygieny. Žalobkyně je podle ní schopná umýt se u umyvadla a manipulovat s baterií. Uvedla, že žalobkyně je schopná učesat se a pečovat o ústní hygienu za pomoci různých pomůcek (přidržení se madel či užití sedáku u umyvadla). Podotkla, že pomoc se vstupem a výstupem ze sprchového koutu není posudkově rozhodná, a že za neschopnost tělesné hygieny se nepovažuje přítomnost druhé osoby z důvodu prevence případného rizika pádu.
45. V záznamu ze sociálního šetření přítom sociální pracovnice popsala, že žalobkyně dojde do koupelny a u umyvadla si opláchne obličej i ruce, zuby žalobkyně nemá. Dále sociální pracovnice uvedla, že manžel žalobkyni stříhá nehty, češe ji a pomáhá jí s „*velkou hygienou*“ při vstupu do vany, kde by se sama měla umýt, ale manžel jí celou namydlí, osprchuje a osuší. V závěru záznamu ze sociálního šetření pak sociální pracovnice neuvedla základní životní potřebu hygieny mezi potřebami, které žalobkyně nezvládá. V tomto ohledu je dle soudu třeba upozornit na fakt, že sociální pracovnice jednak byla v přímém kontaktu se žalobkyní v jejím domácím prostředí, a jednak uvedla také subjektivní vyličení situace samotnou žalobkyní (popř. jejím manželem), přičemž se tak v rámci sociálního šetření – resp. závěru tohoto šetření – nespolehala jen na to, co jí bylo sděleno, ale zejména na vlastní pozorování a hodnocení daného případu. Judikatura správních soudů ostatně připouští, že „*posuzovaná osoba může při sociálním šetření své obtíže zkreslovat (simulovat), ať nevědomky, nebo vědomě, a to případně i ze zistných důvodů*“ (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2024, č. j. 58 Ad 21/2023-39). Pokud tedy posudková komise dospěla k závěru, že u žalobkyně není dán medicínský důvod pro nezvládání základní životní potřeby tělesné hygieny, nebylo toto posouzení v rozporu se závěrem sociálního šetření, které základní životní potřebu tělesné hygieny rovněž nevyhodnotilo jako nezvládanou. Žalovaný proto podle názoru soudu nepochybil, pokud posudkový závěr považoval za dostatečně přesvědčivý, a to i navzdory subjektivnímu vyličení situace samotnou žalobkyní (popř. jejím manželem). Ostatně skutečnost, že žalobkyně sama dochází do koupelny umýt si ruce a obličej, nasvědčuje tomu, že si potřebu dodržování tělesné hygieny uvědomuje a sociální dezintegraci mající původ v duševní poruše netrpí, jak se podává z posudkového hodnocení.
46. K základní životní potřebě výkonu fyziologických potřeb poté žalobkyně v odvolání uvedla, že podle posudku ze dne 30. 10. 2024 „*není medicínský důvod, aby nezvládala dojít na Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.*“

toaletu a vykonat potrebu a zajistit očistu, i s případným dohledem druhé osoby“. Žalobkyně k tomu opětovně zdůraznila, že dohled druhé osoby nad výkonem fyziologických potřeb je podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách zákonným znakem nezvládání základní životní potřeby. Tvzení o neexistenci medicínského důvodu označila žalobkyně za rozporné s podkladovou zdravotnickou dokumentací. Uvedla, že trpí močovou inkontinencí, přičemž na zvládání výkonu fyziologické potřeby má vliv i její duševní porucha.

47. Posudková komise v této části uvedla, že nebyla prokázána anatomická nebo funkční ztráta úchopové schopnosti obou rukou, anatomická nebo funkční ztráta jedné či obou dolních končetin, ani duševní onemocnění spojené se sociální dezintegrací. Konstatovala, že žalobkyně výkon fyziologické potřeby zvládá samostatně včetně očisty, přičemž inkontinenční hygienické pomůcky nepoužívá a močová inkontinence u ní nebyla lékařskými nálezy doložena.
48. Podle záznamu ze sociálního šetření k tomu žalobkyně uváděla, že se v případě potřeby snaží dojit na toaletu, což občas nestihne. Pleny či vložky nemá. Toaletu má v bytě standardní a bez pomůcek. Soud konstatuje, že ani základní životní potřeba výkonu fyziologických potřeb nebyla v závěru záznamu ze sociálního šetření uvedena mezi potřebami, které žalobkyně nezvládá. Jelikož z podkladové zdravotní dokumentace neplynulo, že by žalobkyně trpěla inkontinencí, nebyl u ní prokázán anatomický či funkční deficit mající v tomto ohledu relevanci, ani duševní onemocnění spojené se sociální dezintegrací žalobkyně, žalovaný podle názoru zdejšího soudu nepochybil, pokud posudkový závěr považoval, i přes subjektivní popis žalobkyně, za dostatečně přesvědčivý a úplný. Jen pro úplnost soud dodává, že ve správním řízení, ale ani v řízení soudním, žalobkyně nepředložila lékařskou zprávu, která by svědčila o její inkontinenci.
49. Případným je ve věci též poukázat na to, že posudková komise v posudkovém zhodnocení, a to vycházejí z podkladové lékařské dokumentace jednoznačně popsala, že žalobkyně je *„orientovaná ve všech modalitách, mnohmluvná, jinak normální chování, forie dobrá, komunikace v normě, paměť a intelekt jsou lehce snižené, v myšlení neadekvátní odpovědi, zrak a sluch věku přiměřený funkční nález, bez deklarované závažné poruchy kognitivních či faktických funkcí. Osobnost emočně nestabilní. Kardiopulmonálně kompenzovaná, akce srdeční pravidelná, ozvy ohraničené, dýchání sklípkové, bez vedlejších fenoménů, břicho palpačně nebolestivé. Horní končetiny bez deformit a závažných funkčních deficitů s aktivní hybností. Dolní končetiny bez zánětlivých změn a otoků, varixy, bez popisovaných těžkých funkčních deficitů a defigurací či destrukce skeletu. Pravé koleno setřelé konfigurace s drásoty při pohybu. Neurologicky bez lateralizace, stoj a chůze samostatné, bez motorického postižení končetin, bez oslabení svalové síly.“*
50. Soud proto konstatuje, že se žalovaný odvolací argumentací žalobkyně stran nezvládání základních životních potřeb komunikace, oblékání a obouvání, tělesné hygieny a výkonu fyziologických potřeb přezkoumatelným a odpovídajícím způsobem zabýval. V odůvodnění napadeného rozhodnutí přitom přílehlavě zdůraznil, že posudkovým kritériem není a nemůže být pouze tvzení posuzované nebo pečující osoby; posudkovým kritériem není ani udávané nezvládání úkonů, jestliže tíže onemocnění toto neodůvodňuje. Dle posudkové komise přitom *„zjištěný rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností žalobkyně byl dostatečný k pravidelnému zvládání uvedených základních životních potřeb v přijatelném standardu, případně za použití facilitátorů.“* Pro každou jednotlivou základní životní potřebu, kterou žalovaný považoval za zvládnutou, zároveň srozumitelně Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

vysvětli, že nebyla prokázána příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat tu kterou životní potřebu v přijatelném standardu, což soud rozebral už výše, a to zvláště pro každou spornou základní životní potřebu.

51. Soud se dále zabýval značně obecnou námitkou žalobkyně, že posudková komise nedostatečně vyhodnotila zjištění plynoucí ze sociálního šetření provedeného ve věci. Soud předně souhlasí se žalobkyní v tom, že výsledek sociálního šetření je podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách jedním z podkladů pro posouzení stupně závislosti, který nelze paušálně odmítnout coby subjektivní. Posudková komise se tudíž musí s případnými rozpory mezi výsledkem šetření sociálního pracovníka a jejím vlastním názorem, přezkoumatelným způsobem vypořádat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25, nebo rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2024, č. j. 58 Ad 21/2023-39). Za podstatný nicméně soud v tomto ohledu považuje fakt, že v projednávaném případě (resp. v kontextu uplatněných žalobních námitek) neshledal mezi posudkovým závěrem komise a zjištěními sociální pracovnice žádný rozpor. Soud k tomu zdůrazňuje zejména závěr plynoucí ze záznamu o sociálním šetření (viz str. 3), v němž sociální pracovnice jasně konstatovala, že *„při rozhovoru bylo zjištěno, že je oprávněná (pozn. soudu – žalobkyně) omezena, nebo nezvládá: péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Není známo, v jakých dalších úkonech je oprávněná omezena, nebo je nezvládá“*. Zcela ve shodě s nadepsaným závěrem sociálního šetření pak posudková komise dospěla k hodnocení, že žalobkyně nezvládá právě tři základní životní potřeby, a to péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. V posudkovém zhodnocení (viz str. 4 až 5) současně posudková komise uvedla, že *„podrobně prostudovala mimo jiné i výsledky ze sociálního šetření ze dne 29. 8. 2024, které vzala při hodnocení zdravotního stavu posuzované v úvahu. Komise však musí při hodnocení zdravotního stavu vycházet především z funkčních důsledků zdravotního postižení. Výsledky sociálního šetření byly též zohledněny, ale uvedený rozsah poskytované péče plně neodpovídá objektivizovanému zdravotnímu stavu.“* V souvislosti s předmětnou námitkou soud dále poznamenává, že napadené rozhodnutí, resp. posudek posudkové komise hodnotící zdravotní stav žalobkyně, je zásadně nutno vnímat komplexně, resp. řádně reflektovat jeho úplný obsah, a nikoliv bez dalšího selektovat či vytrhávat z kontextu jednotlivé skutečnosti v něm uvedené a tyto následně vykládat izolovaně a nepřiléhavě.
52. V daném ohledu je tedy třeba znovu zdůraznit, že závěr sociálního šetření ve věci nebyl s posudkovým hodnocením posudkové komise v rozporu, přičemž žalobkyně v rámci povšechné žalobní argumentace (resp. ani dříve v průběhu správního řízení) nijak blíže nespecifikovala, která relevantní zjištění sociálního šetření měla být posudkovou komisí opomenuta. Soud k tomu zároveň upozorňuje na skutečnost, že to byla právě žalobkyně, kdo měl za situace, kdy pro ni závěr sociálního šetření nebyl v porovnání s posudkovými závěry nijak příznivější, v odvolání jednoznačně ozřejmit, která konkrétní zjištění sociálního šetření nebyla podle jejího názoru posudkovým lékařem zohledněna. Jak přitom judikuje Nejvyšší správní soud, *„vymezil-li stěžovatel své odvolací námítky v obecné rovině, je logické, že je žalovaný ve stejné míře obecnosti vypořádal“* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2023, č. j. 2 As 120/2022-40). Stejně tak ani soud v následném soudním řízení není povinen ani oprávněn (spekulativně) domýšlet argumenty za žalobkyní či dohledávat důkazní prostředky svědčící v její prospěch. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta žalobkyně (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, ze dne 27. 10. 2010, Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

č. j. 8 As 22/2009-99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007-46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008-60, nebo ze dne 20. 9. 2022, č. j. 4 Afs 306/2020-70).

53. V návaznosti na vše výše popsané soud nepřisvědčil ani žalobnímu tvrzení, že se posudková komise sociálním šetřením u žalobkyně vůbec nezabývala, přičemž lze nad rámec již uvedeného poukázat také na skutečnost, že v posudkovém hodnocení (viz str. 6) posudková komise konstatovala mj. i to, že žalobkyně nemá potřebu písemné komunikace, ale podepisuje se, a že nevlastní mobilní telefon, což jsou informace mající seznatelně původ právě v záznamu o odkazovaném sociálním šetření.
54. Co se poté týče odkazu žalobkyně na závěry plynoucí z rozsudku zdejšího soudu ze dne 31. 7. 2024, č. j. 54 Ad 14/2023-65, k tomu je třeba zdůraznit, že se týkaly situace, kdy byla zjištění ze sociálního šetření v rozporu s posudkovým zhodnocením posudkové komise (resp. závěry sociálního šetření byly pro posuzovanou osobu příznivější z hlediska mnohosti nezvládaných životních potřeb), a to za současné absence řádně odůvodněného zhodnocení skutkových zjištění ve vztahu k dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu posuzované osoby a jeho vlivu na tvrzené nezvládání základních životních potřeb. Tak tomu však v nyní posuzované věci nebylo, jak ostatně zdejší soud už dříve vyložil. Poukazovaný judikát proto shledal v dotčené části nepřiléhavým. Také žalobkyni citovaný čl. 9 odst. 6 instrukce č. 15/2016 výslovně uvádí, že *„v případě, kdy posuzující lékař nesouhlasí se skutečnostmi uvedenými v sociálním šetření, musí být každá neakceptovaná skutečnost podložena relevantním důkazem a posudkovým zdůvodněním“*. Za rozporné skutečnosti ve smyslu odkazované metodiky nicméně najisto nelze považovat takové – toliko posuzovanou či pečující osobou udávané – nezvládání aktivit či potřebu péče, které ani sama sociální pracovnice ve věci neakceptovala (viz str. 3 záznamu ze sociálního šetření). Nutno k tomu zmínit, že sociální pracovník je odborníkem, a ačkoliv v záznamu ze sociálního šetření zaznamenává vedle svého pozorování též subjektivní vyličení posuzované osoby (popř. jejích blízkých osob), v závěru sociálního šetření se nespolehá jen na to, co mu bylo sděleno, ale zvláště na vlastní pozorování a hodnocení stavu (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2024, č. j. 58 Ad 21/2023-39). Tak tomu zjevně bylo i v právě projednávané věci žalobkyně, přičemž je zde třeba znovu připomenout, že závěr podávající se ze záznamu o sociálním šetření nebyl pro žalobkyni příznivější než posudkové hodnocení posudkové komise (resp. se nejednalo o rozporné závěry). Hypotéza žalobkyni citovaného čl. 9 odst. 6 instrukce č. 15/2016, tak v posuzovaném případě nebyla naplněna.
55. Soud pak směrem k žalobkyni dodává, že z pouhé skutečnosti, že žalovaný označil posudek posudkové komise za „stěžejní důkazní prostředek“, nelze bez dalšího dovozovat, že byl posudek posudkové komise nadřazen nad záznam ze sociálního šetření – tedy, že žalovaný nezákonně nadřadil jeden důkaz nad druhý. Soud také poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, který opakovaně o posudku posudkové komise referuje jako o „rozhodujícím či stěžejním důkazu“ (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2025, č. j. 22 Ads 74/2025-22, ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53, nebo ze dne 8. 12. 2021, č. j. 4 Ads 184/2021-30).
56. Vzhledem ke shora uvedenému tudíž soud ve věci neshledal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Soud tak nevyhodnotil důvodným žalobní tvrzení, že posudková komise nedostatečně vyhodnotila (nezohlednila, popř. pominula) zjištění ze sociálního šetření.

57. Posudková komise se přezkoumatelným způsobem zabývala též dominantní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. Ve svém posudku totiž posudková komise srozumitelně vysvětlila, proč tzv. nosnou diagnózu žalobkyně podřadila pod jinou kategorii duševních poruch, než ošetřující psychiatr žalobkyně MUDr. E. P., který ve svých nálezech uvedl, že žalobkyně trpí paranoidní schizofrenií. Posudková komise přitom ve svém hodnocení seznatelně vyšla právě ze zpráv z psychiatrické ambulance MUDr. E. P. ze dne 29. 7. 2024 a ze dne 21. 10. 2024, které shodně udávají objektivní zjištění, že žalobkyně je „*vigilní, kontakt dobrý, spolupracuje, orientovaná osobou a místem, v myšlení komentující halucinace, bez paranoidity, bez agrese, mnestické a intelektuální funkce mírně snížené, osobnost tangovaná psychózou*“. Posudková komise dále vycházela z propouštěcí zprávy z psychiatrického oddělení Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem (MUDr. L. Š.) ze dne 7. 4. 2022, která konstatuje absenci jakýchkoli psychotických projevů, a to po celou dobu hospitalizace – tj. orientovaná, lucidní, motorika přiměřená, odpovídá v kvalitním kontaktu, bez projevů deprese, familiární chování, paměť a intelekt bez akutní poruchy, osobnost emočně nestabilní. Popsáno bylo také dřívější osobní vyšetření žalobkyně prim. MUDr. Z. S. v říjnu roku 2022, při kterém žalobkyně nespolupracovala a její chování odpovídalo simulaci duševního onemocnění (neadekvátní mimika a pantomimika, jednoslovné opakované nepřiléhavé odpovědi, ačkoliv z nadepsané propouštěcí zprávy plynul kvalitní kontakt až familiární chování žalobkyně, bez psychotických projevů). Praktická lékařka žalobkyně pak tuto též hodnotila jako mnohomluvnou až žoviální. Na základně objektivních zjištění z lékařských zpráv tedy posudková komise dospěla k posudkovému hodnocení, že ačkoliv je onemocnění žalobkyně ošetřujícím psychiatrem označeno jako paranoidní schizofrenie, jedná se ve skutečnosti o emočně nestabilní poruchu osobnosti, neboť – jak obsáhle konstatovala posudková komise v posudku (viz str. 4) – z podkladové dokumentace jasně vyplývá, že žalobkyně byla orientovaná ve všech modalitách, mnohomluvná jinak normální chování, forie dobrá, komunikace v normě, paměť a intelekt jsou lehce snížené, v myšlenkách neadekvátní odpovědi, bez deklarované závažné poruchy kognitivních a fatických funkcí. Podle posudkové komise sice žalobkyně udávala sluchové komentující halucinace, avšak bez paranoidity a agrese. Vycházeje z těchto zjištění tedy posudková komise konstatovala, že se jedná o osobnost emočně nestabilní. S ohledem na dříve popsané tak zdejší soud nepřisvědčil obecné námitce žalobkyně, že je závěr žalovaného neobjektivní, nepodložený a spekulativní. Posudková komise totiž při svém hodnocení, které se následně promítlo do závěrů žalovaného v napadeném rozhodnutí, tj. že se u žalobkyně nejedná o paranoidní schizofrenii, ale o emočně nestabilní poruchu osobnosti, vycházela z konkrétních poznatků podkladových lékařských nálezů (jakož i zjištění ze sociálního šetření), které zcela srozumitelně, přehledně a odpovídajícím způsobem shrnula a (medicínsky) vyhodnotila.
58. V návaznosti na to soud uvádí, že jelikož posudková komise ve věci přesvědčivě vyložila, proč dominující onemocnění žalobkyně shledala za emočně nestabilní poruchu osobnosti, a nikoliv za paranoidní schizofrenii, není důvodná ani žalobní námitka, že žalovaný v rámci jednotlivých základních životních potřeb (zcela logicky) nezohlednil funkční projevy paranoidní schizofrenie. Z posudku posudkové komise, zejména z vypořádání základních životních potřeb komunikace, stravování, oblékání a obouvání a tělesné hygieny, je nadto zřejmé, že posudková komise vliv duševního onemocnění žalobkyně na zvládání základních životních potřeb hodnotila (resp. zohlednila), a to u každé zmíněné základní životní potřeby zvlášť, jak už také plyne z výše učiněného odůvodnění. Soud tedy nepřisvědčil ani námitce

žalobkyně, že posudková komise nehodnotila funkční dopad jejího dominujícího onemocnění na zvládání sporných základních životních potřeb.

59. Soud se dále zabýval povšechnou námitkou žalobkyně, že posudková komise v rozporu s § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb. nehodnotila všechny dílčí aktivity základních životních potřeb vyjmenované v příloze č. 1 odkazované vyhlášky. Soud souhlasí se žalobkyní v tom, že *„jestliže v řízení o příspěvku na péči vzniknou pochybnosti o tom, zda je posuzovaná osoba schopná zvládat určité dílčí aktivity základní životní potřeby, (...) je nutné se detailně zabývat spornými dílčími aktivitami“*. Po prostudování posudku posudkové komise, resp. v kontextu již dříve popsanych závěrů stran posudkového hodnocení učiněného ve věci, však soud konstatuje, že se posudková komise všemi dílčími aktivitami neuznaných základních životních potřeb (tj. mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena a výkon fyziologických potřeb), vyjmenovanými v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., odpovídajícím způsobem zabývala (viz str. 5 až 7 posudku). Soud proto nepřisvědčil ani této námitce žalobkyně.
60. Soud poté shledal nedůvodnou také žalobní námitku, že hodlala-li se posudková komise odchýlit od diagnóz stanovených jejím ošetřujícím lékařem, měla žalobkyni osobně vyšetřit. K tomu soud předně připomíná, že nebylo povinností posudkové komise žalobkyni osobně vyšetřit, pokud o jejím zdravotním stavu tak, jak jej zjistila z předložené zdravotní dokumentace, neměla pochybnosti a neshledala v předložené dokumentaci žádné rozpory. Za rozpory v podkladové dokumentaci je přitom třeba považovat zejména takové situace, kdy si odporují objektivní zjištění plynoucí z jednotlivých podkladových lékařských zpráv (nálezů), nikoliv už situace, kdy jsou jednotlivá objektivní zjištění bezrozporná a posudková komise „toliko“ nesouhlasí s kategorizací toho kterého dominujícího onemocnění, kterou případně stanovil ošetřující (odborný) lékař. V řešené věci posudková komise srozumitelně a obsáhle vysvětlila, proč nepřijala stanovení tzv. nosné diagnózy u žalobkyně MUDr. E. P., přičemž svůj závěr postavila na objektivních zjištěních podávajících se nejen z lékařských zpráv tohoto lékaře, ale též v kontextu propouštěcí zprávy MUDr. L. Š. z psychiatrického oddělení Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem, dřívějšího přeshetření zdravotního stavu žalobkyně prim. MUDr. Z. S. (psychiatrickou) v říjnu roku 2022, informací od praktické lékařky žalobkyně, jakož i s ohledem na zjištění sociálního šetření provedeného u žalobkyně. K tomu soud doplňuje, že dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu obecně platí, že *„není povinností komise vždy provést osobní vyšetření. Pouze pokud by posudkoví lékaři měli stran shromážděných lékařských zpráv pochybnosti o jejich pravdivosti nebo úplnosti, mohou informace z lékařských zpráv konfrontovat s vlastním osobním vyšetřením a poté vyhodnotit potřebu vyžádání specializovaného vyšetření. Osobní vyšetření posuzované osoby posudkovými lékaři je možností nikoliv povinností“* (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2012, č. j. 6 Ads 21/2012-30, ze dne 22. 6. 2017, č. j. 10 Ads 337/2016-33, či ze dne 8. 3. 2019, č. j. 4 Ads 405/2018-29).
61. Soud odkazuje i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 3 Ads 254/2016-64, podle kterého *„úkolem posudkových lékařů i posudkových komisí Ministerstva práce a sociálních věcí není primárně vyšetřování posuzovaných osob, ale pouze posudkové zhodnocení nálezů klinických lékařů, které jsou pro vypracování posudku podkladem“*. V nyní řešené věci přitom byla pro vypracování posudku k dispozici četná a průkazná zdravotnická dokumentace, přičemž tedy posudková komise odůvodněně neshledala potřebu osobního vyšetření žalobkyně. Při samotném posudkovém hodnocení zdravotního stavu žalobkyně tak posudková komise ve věci vyšla z objektivních (odborných) nálezů

Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

obsažených v lékařských zprávách. To ostatně vyplývá i z vlastního účelu posuzování zdravotního stavu osob, kdy „*pro nárok na dávku není rozhodná konkrétní medicínská diagnóza, nýbrž posouzení, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žadateli brání v realizaci základních životních potřeb*“ (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 4. 2025, sp. zn. IV. ÚS 3022/24).

62. Z odůvodnění posudku současně nijak neplyne, že by posudková komise svůj odklon od kategorizace dominujícího onemocnění žalobkyně ošetřujícím lékařem stavěla toliko na poznatku o „simulaci“ žalobkyně, který popsala členka posudkové komise prim. MUDr. Z. S., na základě osobního vyšetření žalobkyně dne 24. 10. 2022. Posudková komise totiž vyšla, jak již bylo soudem dříve uvedeno, také ze všech objektivních nálezů obsažených v lékařských zprávách z psychiatrické ambulance MUDr. E. P. ze dne 29. 7. 2024 a ze dne 21. 10. 2024, dále v propouštěcí zprávě z psychiatrického oddělení Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem MUDr. L. Š. ze dne 7. 4. 2022, z informací od praktické lékařky a ze sociálního šetření. To je naprosto seznatelné z učiněného posudkového zhodnocení (viz str. 2 až 4 posudku). Z posudkového hodnocení tudíž dle soudu jednoznačně vyplývá, že se posudková komise držela objektivních zjištění podávajících se z úplného obsahu spisové dokumentace (zejména pak z poukazovaných lékařských zpráv).
63. S ohledem na shora uvedené tak zdejší soud nevyhodnotil důvodnou žalobní argumentaci o nepřesvědčivosti posudku posudkové komise (resp. že tento posudek vyšel z neaktuálního vyšetření členkou posudkové komise a že se odchýlil od diagnózy ošetřujícího psychiatra žalobkyně dle doložených lékařských zpráv obsažených v podkladové dokumentaci).
64. Soud na tomto místě shrnuje, že posudek posudkové komise považuje za přesvědčivý a úplný tak, že nemá pochyb o jeho objektivnosti a správnosti. Soud nemá ani pochyb o odbornosti posudkové komise a její způsobilosti hodnotit zdravotní stav žalobkyně ve smyslu relevantní právní úpravy. Soud shledal, že se posudek posudkové komise ve věci opíral o dostatečné a relevantní podklady, přičemž byly vzaty v potaz výsledky sociálního šetření a doložené lékařské zprávy (nálezy). Posudková komise se v posudku odpovídajícím způsobem vyjádřila ke všem žalobkyní zpochybňovaným základním životním potřebám a své závěry též dostatečně a přehledně odůvodnila. Posudek podle názoru soudu objektivizoval zdravotní stav žalobkyně a její schopnost zvládat základní životní potřeby v přijatelném standardu. Posudková komise také rozvedla, z jakých důvodů považuje základní životní potřeby mobility, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesné hygieny a výkonu fyziologických potřeb za zvládnuté. Soud proto nepřisvědčil ani námitce žalobkyně, že posudkové zhodnocení trpí nedostatečnou individualizací, neboť právě zdravotní stav žalobkyně byl posudkovou komisí obsáhle a v konkrétnostech popsán a vyhodnocen, jak se také zřejmým způsobem podává již z výše uvedeného.
65. Soud se zabýval i žalobní námitkou, že bylo napadené rozhodnutí pro žalobkyni překvapivé, jelikož žalovaný, na rozdíl od úřadu práce, neuznal nezvládání základní životní potřeby orientace, čímž dle žalobkyně porušil § 90 odst. 3 správního řádu.
66. Podle § 90 odst. 3 správního řádu platí, že odvolací správní orgán nemůže změnit napadené rozhodnutí v neprospěch odvolatele, ledaže odvolání podal také jiný účastník, jehož zájmy nejsou shodné, anebo je napadené rozhodnutí v rozporu s právními předpisy nebo jiným veřejným zájmem.
67. Ze správního spisu v projednávaném případě plyne, že úřad práce zamítl žádost žalobkyně o změnu výše přiznaného příspěvku na péči s odůvodněním, že je žalobkyně závislá v I. Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

stupni, neboť nezvládá čtyři základní životní potřeby – orientaci, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost, přičemž žalovaný následně prvostupňové rozhodnutí potvrdil s odůvodněním, že je závislá v I. stupni, jelikož nezvládá tři základní životní potřeby – péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Změnou napadeného rozhodnutí ve smyslu § 90 odst. 3 správního řádu však může být ve shodě s judikaturou Nejvyššího správního soudu pouze změna výroku prvostupňového rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2022, č. j. 3 As 126/2021-33). Výrok prvostupňového rozhodnutí byl však v předmětné věci (zcela) potvrzen výrokem napadeného rozhodnutí. K tomu soud pro úplnost poukazuje i na závěr plynoucí z judikatury správních soudů, že se § 90 odst. 3 správního řádu „*neuplatní, je-li napadené rozhodnutí v rozporu s právními předpisy. Pokud žalovaný na základě výsledku posouzení posudkové komise dospěl k závěru, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně neobstojí, přičemž se z povahy shledaného pochybení nejednalo o pouhou aplikační nepřesnost, nýbrž o jednoznačný rozpor s ustanovením zákona (§ 8 zákona o sociálních službách nepřipouští pro stanovení výše příspěvku na péči jakoukoli pochybnost, neboť se jednoznačně odvíjí od počtu nezvládnutých základních životních potřeb), pak se o porušení zákazu obsaženého v § 90 odst. 3 správního řádu nejedná. Tento zákaz se obecně uplatní vždy tam, kde má správní orgán prostor pro uvážení, a nikoli v případech, kdy právní úprava připouští na základě zjištěného skutkového stavu toliko jediný možný výsledek, jak tomu bylo v posuzované věci.*“ (srov. rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 2. 2023, č. j. 60 Ad 10/2022-27, přičemž citovaný právní názor obstál i v rámci kasačního řízení, neboť kasační stížnost proti nadepsanému rozsudku byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením ze dne 24. 4. 2023, č. j. 2 Ads 54/2023-19). Soud proto v této části uzavírá, že žalovaný § 90 odst. 3 správního řádu neporušil, jelikož v posuzované věci potvrdil prvostupňové rozhodnutí úřadu práce (resp. nijak nezměnil jeho výrok), přičemž přezkoumával naplnění zákonných podmínek nároku na příspěvek na péči (jež nepodléhá správnímu uvážení), nikoliv správnost rozhodnutí úřadu práce (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 2 Ads 217/2014-34). Jinými slovy, jak úřad práce, tak i žalovaný dospěli ke shodnému závěru o tom, že žalobkyně je závislá pouze v I. stupni závislosti – lehká závislost.

68. Na tomto základě se soud zabýval i dílčí námitkou žalobkyně, že neuznání nezvládání základní životní potřeby orientace žalovaným pro ni bylo překvapivé. K problematice překvapivých rozhodnutí se opakovaně vyjádřil Ústavní soud. Odvolací orgán podle něj musí postupovat tak, aby účastníku řízení zachoval reálnou a efektivní možnost právně i skutkově argumentovat (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 1. 1999, sp. zn. III. ÚS 257/98). Pokud se chce tedy odvolací orgán odchýlit od hodnocení důkazů provedeného orgánem prvního stupně, musí provedené důkazy opakovat nebo doplnit a zejména dát účastníkovi možnost se k doplněnému dokazování vyjádřit. Překvapivost rozhodnutí je třeba vždy posuzovat s ohledem na dosavadní stav řízení, stav dokazování, existující procesní situaci a uplatněné právní námitky účastníků (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. I. ÚS 654/03). Jak poté v této souvislosti vyslovil také Nejvyšší správní soud, při hodnocení dodržení zásady dvouinstančnosti „*se berou v úvahu jiná hlediska – konkrétně, zda postup odvolacího orgánu zajistil všem účastníkům řízení přístup k efektivní obraně. Pokud se odvolací orgán chystá přehodnotit skutkový stav a za tím účelem doplňuje do spisu nové podklady, musí účastníkům umožnit, aby se k nim vyjádřili*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2018, č. j. 6 As 286/2018-34).
69. Ze správního spisu vedeného ve věci (konkrétně z doručanky připojené k vyrozumění o právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve věci ze dne 28. 7. 2025) přitom plyne, že Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

žalovaný dne 31. 7. 2025 žalobkyni vyrozuměl o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí – výslovně k novému podkladu, kterým byl posudek posudkové komise o zdravotním stavu žalobkyně vypracovaný dne 21. 7. 2025, jímž byla žalobkyně shledána za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby v I. stupni – lehká závislost, a to do pěti pracovních dnů od oznámení vyrozumění. Dané vyrozumění též obsahovalo odkaz na to, že má žalobkyně před vydáním rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu možnost se ve věci vyjádřit právě k podkladům pro rozhodnutí. Žalobkyně nicméně tohoto svého práva nevyužila (resp. v tomto ohledu zůstala zcela pasivní). Uvádí-li pak žalobkyně bez dalšího, že stanovená pětidenní lhůta k vyjádření se ve věci byla příliš krátká, soud k tomu úvodem poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2021, č. j. 4 As 410/2019-23, v němž bylo konstatováno, že *„k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí by přitom měla být správním orgánem stanovena přiměřená lhůta a současně by měla být dána i přiměřená lhůta k vyjádření se k těmto podkladům ve smyslu § 39 správního řádu. Obecně pro délku lhůty stanovenou správním orgánem k provedení úkonu má zásadní význam povaha a rozsah úkonu, který správní orgán po účastníkovi řízení požaduje uskutečnit. Otázka přiměřenosti lhůty je věcí úvahy správního orgánu. Obecně lze za přiměřenou považovat pouze takovou lhůtu, ve které je s přihlédnutím ke všem okolnostem (například obsaženosti, odborné náročnosti, vázanosti na určitý proces apod.) reálné procesní úkon náležitě provést. Lhůtu určenou správním orgánem může správní orgán také přiměřeně prodloužit, avšak vždy jedině na žádost účastníka řízení. Na prodloužení lhůty však není právní nárok.“*

70. Co se tedy týče samotné délky žalovaným stanovené lhůty k vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí v délce pěti pracovních dnů, soud ji považuje vzhledem ke konkrétním okolnostem případu (tj. nevelké složitosti a obsáhlosti správního spisu, resp. vlastního posudku, a skutečnosti, že se posudkový závěr posudkové komise v odvolacím řízení od posudkového závěru lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu v prvostupňovém řízení lišil toliko v otázce nezvládnání základní životní potřeby orientace) za zcela přiměřenou. Ostatně soud z obsahu spisové dokumentace neshledal, a žalobkyně to ani nijak v podané žalobě netvrdila, že by se ode dne 31. 7. 2025 až do dne vydání napadeného rozhodnutí 11. 8. 2025 jakkoliv pokusila na předmětné vyrozumění reagovat (popř. nahlédnout do správního spisu), či alespoň požádat o prodloužení dané lhůty. Jak již bylo řešeno, žalobkyně v tomto ohledu zůstala naprosto pasivní, přičemž se nyní toliko povšechně dovolává porušení odkazovaného procesního práva. Soud tudíž za vyvstalého stavu neshledal, že by žalovaným stanovená lhůta k vyjádření se k podkladům rozhodnutí žalobkyni zkrátila na jejích procesních právech v dotčeném správním řízení.
71. Soud tak v této části uzavírá, že nevyužila-li žalobkyně o své vůli práva vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí – tj. institutu představujícího procesní garanci toho, že rozhodnutí nebude pro účastníka řízení překvapivé, ačkoliv byla v tomto směru žalovaným ve věci zákonným způsobem vyrozuměna a poučena, nelze tuto pasivitu žalobkyně klást k tíži žalovanému.
72. Na učiněném závěru pak nemůže nic změnit ani zcela spekulativní, ničím nedoložené a mimoběžné tvrzení žalobkyně o tom, že na daný procesní krok předem rezignovala vzhledem ke správní praxi žalovaného, který podle ní k vyjádřením účastníků nijak nepřihlíží. Soud proto stran namítaného vyrozumění žalobkyně o právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí neshledal v postupu žalovaného žádné pochybení, které by mohlo mít za následek překvapivost, resp. nezákonnost, napadeného rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.

73. Konečně soud dodává, že by si žalobkyně měla uvědomit fakt, že důvodem pro zvýšení příspěvku na péči může být pouze to, že objektivně nezvládá více základních životních potřeb, než bylo v projednávaném případě posudkovou komisí shledáno. Nic takového však ve správním řízení nebylo prokázáno, a proto správní orgány nemohly její žádosti o zvýšení příspěvku na péči vyhovět. Soud přitom nijak nezpochybňuje existenci jistých zdravotních obtíží žalobkyně, které nepochybně působí komplikace a omezení v jejím životě, nicméně zde zůstává zásadním, že přiznání dávky v té které výši musí být vždy podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem. Jinak řečeno, toliko subjektivní pocit žalobkyně o tom, že by jí měl být zvýšen příspěvek na péči, nemůže být důvodem pro takový postup žalovaného, není-li podložen objektivně zjištěným zdravotním stavem.
74. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti tak soud neshledal důvod pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Soud tudíž žalobu v mezích žalobních bodů vyhodnotil jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I. rozsudku zamítl.
75. Současně soud výrokem II. rozsudku dle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 21. ledna 2026

Mgr. Radim Kadlčák v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: I.T.